

DAHEIM BETREUT

Große Abschlussgala der Aktion „PflegerIn mit Herz“: Hier finden Sie die ausgezeichneten PersonenbetreuerInnen! / Marea gală de premiere a campaniei „Îngrijitor din inimă“: Aici veți găsi asistenții personali distinși cu premii!

Veľké finále kampane „Opatrovateľ/ka so srdcom“: Tu nájdete ocenených opatrovateľov a ocenené opatrovateľky! / A „Gondozó teljes szívvel“ (PflegerIn mit Herz) kampány nagy zárórendezvénye: Itt találja a kitüntetett személyi gondozókat!

*Zuhause ist's
am schönsten.*
www.daheimbetreut.at

Fachgruppenobfrauen / Fachgruppenobmänner

Președinte grupuri profesionale / Președintă grupuri profesionale
Vedúce/vedúci odborných sekcií
A szakértő csoportok elnökei

Burgenland
Fachgruppenobmann
Ing. Mag. Harald Zumpf

Kärnten
Fachgruppenobfrau
Irene Mitterbacher

Niederösterreich
Fachgruppenobmann
Robert Pozdena

Oberösterreich
Fachgruppenobfrau
Mag. Dr. Viktoria Tischler

Salzburg
Fachgruppenobmann
DI Günter Schiewfert

Steiermark
Fachgruppenobmann
Andreas Herz, MSc

Tirol
Fachgruppenobmann
Bernhard Moritz, MSc

Vorarlberg
Fachgruppenobfrau
KommR Susanne Rauch-Zehetner

Wien
Fachgruppenobmann
Mag. Harald Janisch

Starke Vertretung Ihrer Interessen

Ihre Arbeit als PersonenbetreuerIn ist keine selbstverständliche Dienstleistung. Nichts, was man nur so nebenbei in Anspruch nimmt. Nein, Ihre Arbeit als selbstständige PersonenbetreuerIn ist eine wertvolle und für die Gesellschaft unverzichtbare Dienstleistung! Durch zahlreiche Maßnahmen sind wir bestrebt, sowohl die Wertschätzung Ihrer Tätigkeit als auch die Rahmenbedingungen der Berufsausübung zu verbessern. Ob das zukünftig eine Homepage als wirkungsvolle Image- und Serviceplattform ist, die Veröffentlichung von Informationsbroschüren oder aber der enge Austausch mit den zuständigen politischen Entscheidungsträgern in Vorarlberg. Die Devise unserer Fachgruppe „Personenberatung und Personenbetreuung“ ist es, starke Interessenvertretung mit gutem Service für unsere Mitglieder zu verbinden. Deshalb wurde speziell für Ihre Berufsgruppe eine Online-Plattform errichtet auf der Sie hilfreiche Informationen rund um Ihren Beruf und Gewerbeschein finden können. Der Ratgeber wurde in 11 verschiedene Sprachen übersetzt: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

REPREZENTAREA PUTERNICĂ A INTERESELOR DUMNEAVOASTRĂ

Munca dvs. în calitate de asistent/ă personal/ă nu este un serviciu de la sine înțeles. Nu este ceva, la care să recurgi doar ocazional. Nu, munca dvs. în calitate de asistent/ă personal/ă independent/ă este un serviciu valoros și indispensabil pentru societate! Noi urmărим prin numeroase măsuri să îmbunătățim atât aprecierea activității dvs., cât și condițiile-cadru ale exerci-

tării profesiei. Fie că este vorba despre o viitoare pagină de internet, ca platformă eficientă de imagine și servicii, de publicarea de broșuri informative sau de cooperarea strânsă cu factorii de decizie politici responsabili din Vorarlberg. Deviza grupului nostru profesional „Consiliere persoane și îngrijire și asistență pentru persoane“ este de a îmbina o reprezentare puternică a intereselor cu servicii bune pentru membrii noștri. Din acest motiv, special pentru grupul dvs. profesional, a fost creată o platformă online, pe care puteți găsi informații utile despre profesia dvs. și brevetul de exercitare a meseriei. Ghidul a fost tradus în 11 limbi diferite: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

SILNÉ PRESADZOVANIE VAŠICH ZÁUJMOV

Vaša práca opatrovateľa/opatrovateľky nie je samozrejmou službou. Niečo, čo človek len tak mimochodom využije. Nie, vaša práca nezávislých opatrovateľov a opatrovateľiek je cennou a ne nahraditeľnou službou pre spoločnosť! Prostredníctvom mnohých opatrení sa snažíme o zlepšenie oceniacia vašej práce a rámcových podmienok pri výkone povolania. Či už je to budúca domovská stránka ako účinná platforma pre vytváranie imidžu profesie a služby, vydávanie informačných brožúr alebo úzka výmena názorov so zodpovednými politickými činiteľmi vo Vorarlbersku.

Heslom našej odbornej skupiny pre osobné poradenstvo a opatrovanie osôb „Personenberatung und Personenbetreuung“ je spájať silné presadzovanie záujmov s dobrými službami pre našich členov. Preto bola špeciálne pre vašu profesijnú skupinu vytvorená

online platforma, na ktorej môžete nájsť užitočné informácie o svojej profesií a živnostenskom oprávnení. Poradenská príručka bola preložená do 11 rôznych jazykov: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

AZ ÖN ÉRDEKEINEK HATÉKONY KÉPVISELETE

A gondozói munka nem egy magától értetődően nyújtott szolgáltatás. Nem olyasmi, amit valaki csak úgy mellékesen vállal. Nem, az Ön független személyi ápolóként végzett munkája értékes és a társadalom számára nélkülvilágító szolgáltatás! Számos intézkedés révén igyekszünk javítani minden az Ön munkájának elismerését, mind a szakmai tevékenység keretfélteleit. Ez lehet akár egy hatékony szolgáltatási és imázsplatformként funkcionáló jövőbeni honlap, információs füzetek kiadása, vagy az illetékes vorarlbergi politikai döntéshozókkal történő szoros együttműködés. „Személyes tanácsadási és személyes gondozási“ szakmai csoportunk célja erős érdekképviseletet és minőségi szolgáltatást biztosítani tagjaink számára. Ezért létrehoztunk kifejezetten az Ön szakmai csoportja számára egy olyan online platformot, amelyen hasznos információkat találhat szakmájával és működési engedélyével kapcsolatban. Az útmutató 11 különböző nyelven érhető el: <https://personenbetreuung.wkoratgeber.at>

KommR Susanne Rauch-Zehetner
Fachgruppenobfrau
Președinta grupului profesional
Predsednička odbornej skupiny
szakcsoport elnök

Anspruch auf Mutterschutz und Wochengeld?

Im Gegensatz zu unselbstständig Beschäftigten unterliegen Selbstständige in Österreich nicht dem Mutterschutzgesetz. Allerdings haben selbstständige Erwerbstätige, die in der gewerblichen Krankenversicherung pflichtversichert sind, Anspruch auf Wochengeld oder eine Betriebshilfe (Ersatzarbeitskraft). Selbstständige Personenbetreuerinnen nehmen in der Regel Wochengeld in Anspruch. Der Versicherungsfall – und damit der Anspruch auf Betriebshilfe bzw. Wochengeld – beginnt acht Wochen vor dem von einem Arzt berechneten Geburtstermin und endet normalerweise acht Wochen nach der Geburt. Bei Mehrlingsgeburten, Frühgeburten oder im Falle eines Kaiserschnitts verlängert sich die Anspruchszeit auf zwölf Wochen nach der Entbindung.

Hinweis: Das Gewerbe kann für diese Zeit ruhend gemeldet werden, womit die Sozialversicherungsbeiträge entfallen. Denn der Anspruch auf Wochengeld besteht auch bei einer Ruhendmeldung oder Unterbrechung der selbstständigen Tätigkeit, sofern sie frühestens bei Eintritt des Versicherungsfalls erfolgt ist und davor eine

Pflichtversicherung aufgrund selbstständiger Erwerbstätigkeit über mindestens sechs Monate bestanden hatte.

Das Wochengeld beträgt pro Tag 55,04 Euro, angepasst um einen jährlich festgesetzten Faktor. Es wird im Nachhinein ausbezahlt. Der Versicherungsschutz der Mutterschaft umfasst neben dem Wochengeld Schwangerschaft, Entbindung (längstens zehn Tage in einer Krankenanstalt) und die sich daraus ergebenden Folgen, soweit diese Folgen nicht als Krankheit zu bewerten sind, ärztlichen Beistand, Hebammenbeistand und Beistand durch diplomierte Kinderkranken- und Säuglingsschwestern sowie Heilmittel und Heilbehelfe.

Achtung: Eine entscheidende Voraussetzung für den Leistungsbezug ist die rechtzeitige Meldung über die Schwangerschaft bei der Sozialversicherungsanstalt der Gewerblichen Wirtschaft (SVA) bis spätestens zu Beginn des dritten Schwangerschaftsmonats, bei der auch der errechnete Zeitpunkt für die Entbindung angegeben werden muss. Als Unterlagen müssen der Mutter-Kind-Pass in Kopie sowie ein Antrag auf Betriebshilfe bzw. Wochengeld vorgelegt werden.

DREPTUL LA CONCEDIU DE MATERNITATE ȘI LA INDEMNIZAȚIE DE MATERNITATE?

Spre deosebire de salariați, persoanele care desfășoară activități independente în Austria nu fac obiectul legii privind concediul de maternitate. Cu toate acestea, lucrătorii care desfășoară o activitate independentă care sunt asigurați în mod obligatoriu la asigurările de sănătate profesionale au dreptul la indemnizație de maternitate sau la un ajutor profesional (lucrător înlocuitor). Asistentele personale care desfășoară activități independente solicită, de obicei, indemnizație de maternitate. Evenimentul asigurat – și astfel, dreptul la ajutor profesional sau la indemnizație de maternitate – începe cu opt săptămâni înainte de data efectivă a nașterii, calculată de un medic și se termină, în mod normal, la opt săptămâni după naștere. În cazul nașterilor multiple, nașterilor prematur sau, în cazul unei operații cæzareiene, perioada de revindicare este prelungită la douăsprezece săptămâni după naștere.

Notă: Activitatea profesională poate fi suspendată în acest interval de timp, ceea ce să scutește de plata contribuțiilor la asigurările sociale. Deoarece dreptul la indemnizație de maternitate există, de asemenea, în cazul unei suspendări sau al unei intreruperi a activității independente, în măsura în care aceasta a fost comunicată cel mai devreme în momentul apariției evenimentului asigurat și dacă anterior acestuia a existat o asigurare obligatorie bazată pe o activitate independentă timp de cel puțin șase luni.

Indemnizația de maternitate este de 55,04 euro pe zi, indexată anual cu un factor fix. Aceasta va fi plătită retroactiv pentru luna precedentă. Acoperirea asigurării de maternitate include, pe lângă indemnizația de maternitate, sarcina, nașterea (cel mult 10 zile de spitalizare) precum și consecințele aferente, în măsura în care aceste consecințe nu pot fi considerate drept boala, asistență medicală, asistență din partea moașelor și asistență medicală pediatrică și infantilă certificată, precum și tratamentul medicamentos și alte remedii.

Atenție: O premişă decisivă pentru acordarea prestațiilor este trimiterea la timp a unei notificări pentru Institutul de asigurări sociale pentru economia industrială (SVA) cu privire la sarcină, cel târziu la începutul celei de-a treia luni de sarcină, în care trebuie, de asemenea, menționată data calculată a nașterii. În ceea ce privește documentele, trebuie prezentate pașaportul mamă-copil în copie, precum și o cerere de asistență profesională sau de indemnizație de maternitate.

NÁROK NA OCHRANU V MATERSTVE A DÁVKY V MATERSTVE?

Na rozdiel od zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby v Rakúsku nepodliehajú zákonu o ochrane v materstve. Avšak samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré sú z titulu prevádzkovania živnosti povinne zdravotne poistené, majú nárok na dávky v materstve alebo výpomoc pri podnikaní (náhradnú pracovnú silu). Samostatne zárobkovo

činné opatrovateľky si zvyčajne uplatňujú nárok na dávky v materstve. Poistná udalosť - a tým aj nárok na výpomoc pri podnikaní alebo dávky v materstve - začína osem týždňov pred dátumom pôrodu vypočítaným lekárom a zvyčajne končí osem týždňov po pôrade. V prípade viacpočetného pôrodu, predčasného pôrodu alebo v prípade cisárskeho rezu sa doba nároku predĺžuje na dvanásť týždňov po pôrade.

Poznámka: Živnosť je možné počas tejto doby pozastaviť, čím odpadá povinnosť platiť príspevky na sociálne zabezpečenie. Pretože nárok na dávky v materstve existuje aj v prípade pozastavenia živnosti alebo prerušenia samostatnej zárobkovej činnosti za predpokladu, že k nemu došlo najskôr pri vzniku poistnej udalosti a pred tým existovalo povinné poistenie na základe samostatnej zárobkovej činnosti najmenej šest mesiacov.

Dávky v materstve tzv. Wochengeld sú vo výške 55,04 Eur na deň a upravujú sa každý rok o pevné stanovený faktor. Vyplácajú sa späťne. Poistná ochrana počas materstva zahrňa okrem dávky v materstve, aj obdobie počas tehotenstva, pôrodu (najviac 10 dní v nemocnici) a z toho vyplývajúce následky, pokial tieto následky nemožno považovať za inú chorobu, lekársku pomoc, pomoc pôrodnej asistentky a pomoc diplomovaných detských sestier a laktacioných poradkýň ako aj lieky a liečebné pomôcky.

Upozornenie: Rozhodujúcim predpokladom pre poberanie dávok je včasné informovanie Sociálnej poistovne pre podnikateľský sektor (SVA) o tehotenstve a to najneskôr na začiatku tretieho mesiaca tehotenstva, v ktorom sa musí uviesť aj vypočítaný dátum pôrodu.

Ako dokumenty sa musia predložiť tzv. Mutter-Kind-Pass (Preukaz matky a dieťaťa) a žiadost o výpomoc pri podnikaní alebo dávky v materstve.

ANYASÁGI ELLÁTÁSRA ÉS HETIPÉNZRE VALÓ JOGOSULTSÁG?

A nem független munkavállalókkal ellentétben Ausztriában a független

vállalkozók nem tartoznak az anyasági védelmi törvény hatálya alá. Azonban az szakmai egészségbiztosításban kötelezően biztosított független vállalkozók hetipénzre vagy foglalkoztatási támogatásra (helyettesítő munkaerő) jogosultak. A független személyi gondozók általában a hetipénz veszik igénybe. A biztosítási esemény – és így a foglalkoztatási támogatásra vagy a hetipénzre való jogosultság – a szülés orvos által kiszámított tervezett időpontja előtt nyolc héttel kezdődik, és általában a szülés után nyolc héttel végződik. Ikerszülés, koraszülés vagy császármetszés esetén a jogosultság időtartama a szülés után tizenkét hétre emelkedik.

Megjegyzés: A tevékenység szüneteltetését erre az időre be lehet jelenteni, így nem kell fizetni a társadalombiztosítási járulékokat. A hetipénzhez való jog az önálló tevékenység szüneteltetésének bejelentése vagy megszakítása esetén is fennáll, feltéve, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, és ezt megelőzően az önálló szakmai tevékenység miatti kötelező biztosítási jogviszony már legalább hat hónapja fennáll.

A hetipénz összege naponta 55,04 euró, egy évente rögzített tényezővel korrigálva. A kifizetése utólagosan történik. Az anyaság biztosítási védelme a terheségi hetipénz mellett kiterjed a szülésre (legfeljebb 10 nap a kórházban) és annak következményeire (ha ezek a következmények nem betegségnek minősülnek), az orvosi segítségnyújtásra, a szülészről segítségnyújtásra és minősített gyermekápolók és -gyógyászok segítségnyújtására, valamint a gyógyszerekre és gyógyászati eszközökre.

Figyelem: A juttatások megszerzésének döntő előfeltétele a terheségi időben történő bejelentése a Vállalkozói Egészségbiztosítási Pénztárnál (SVA), legkésőbb a terheség harmadik hónapjának elejéig, amikor a szülés kiszámított várható időpontját is meg kell adni. Mellékelni kell a Mutter-Kind-Pass (Baba-Mama-Könyvecske) másolatát, valamint a foglalkoztatási segítségnyújtás vagy hetipénz iránti kérelem egy példányát.

Pflegerinnen/Pfleger mit Herz ausgezeichnet

Große Freude und viel Aufmerksamkeit: Bei der glanzvollen Abschlussgala der Initiative „PflegerIn mit Herz“ am 12. Dezember 2018 durften sich auch selbstständige, in der 24-Stunden-Betreuung tätige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer aus jedem der neun österreichischen Bundesländer über Auszeichnungen und Geldpreise von jeweils 3000 Euro freuen.

Über 60.000 selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer sind zurzeit mit einer **aktiven** Gewerbeberechtigung in Österreich tätig. Ihre Aufgabe: Menschen, die ihren Alltag nicht mehr auf sich allein gestellt bewältigen können, zu Hause in ihren eigenen vier Wänden bei der Lebensführung zu unterstützen und für sie da zu sein – rund um die Uhr. Es ist eine fordernde, verantwortungsvolle Aufgabe, der die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in aller Regel mit der größten Verlässlichkeit, Empathie und Sensibilität nachgehen. Damit erbringen sie eine Leistung, deren persönlicher und gesellschaftlicher Wert gar nicht hoch genug eingeschätzt werden kann. Denn ohne das Engagement selbstständiger Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer könnte eine leistbare Betreuung von Menschen zu Hause in ihren eigenen vier Wänden schlicht nicht flächendeckend aufrechterhalten werden.

Ziel der Initiative „Pfleger/Pflegerin mit Herz“ ist es, jene Menschen, die diese gesellschaftlich so bedeutenden Pflege- und Betreuungsleistungen erbringen, vor den Vorhang zu holen und damit auch das öffentliche Bewusstsein für die Themen „Pflege“ und „Betreuung“ zu schärfen und das Berufsbild zu stärken.

ken. Pflege- und Betreuungsthemen breite Aufmerksamkeit zu verschaffen, ist auch deswegen so wichtig, weil die demografische Entwicklung in den kommenden Jahren und Jahrzehnten den Bedarf an Betreuungs- und Pflegedienstleistungen weiter dramatisch ansteigen lassen wird.

Die „PflegerInnen mit Herz 2018“ wurden am 12. Dezember 2018 im Rahmen einer feierlichen Gala in der „Grand Hall“ des „Erste Campus“ in Wien geehrt. In drei Kategorien, darunter der „24-Stunden-Betreuung“, war von einer hochkarätigen Jury aus Expertinnen und Experten aus knapp 4000 Einreichungen für jedes Bundesland je eine Preisträgerin bzw. ein Preisträger pro Kategorie gekürt worden. Die Gewinnerinnen und Gewinner durften sich nicht nur über öffentliche Aufmerksamkeit und Wertschätzung, sondern auch über einen Geldpreis von 3000 Euro freuen. Überreicht wurden die Preise unter anderem von den Ministerinnen Margarete Schramböck und Beate Hartinger-Klein, Wirtschaftskammer-Österreich-Präsident Harald Mahrer und Andreas Herz, Obmann des Fachverbands Personenberatung und Personenbetreuung in der Wirtschaftskammer Österreich (WKO).

Neben der 24-Stunden-Betreuung wurden auch Preise in den Kategorien

„Pflege- und Betreuungsberufe“ sowie „pflegende Angehörige“ vergeben.

DAS SIND DIE GEWINNERINNEN IN DER KATEGORIE „24-STUNDEN-BETREUUNG“:

Burgenland: Jadranka Lipić

„Das Schönste an meiner Arbeit ist, dass ich dazu beitragen kann, dass Menschen ihren Lebensabend zu Hause verbringen können. An meinem aktuellen Arbeitsplatz herrscht eine positive und familiäre Stimmung. Ich komme immer wieder gerne zu ‚meiner Tante Erna‘ zurück.“

Kärnten: Anisoara Francu-Tamas

„Ich danke der Jury aus tiefstem Herzen für diese Auszeichnung. Ich habe meine zweite Familie in Kärnten sehr liebgewonnen und fühle mich nun bestärkt, weiterhin viel Liebe und Engagement in meine Tätigkeit zu legen.“

Niederösterreich: Gabriel Clusca

„Ich habe nicht damit gerechnet, tatsächlich zum ‚Pfleger mit Herz‘ ausgezeichnet zu werden. Der Gewinn war eine große Überraschung für mich. Umso mehr freue ich mich darüber und danke der Familie, in der ich tätig bin, für das entgegengebrachte Vertrauen.“

Oberösterreich:

Marcela Jamroškovičová

„Es ist mir ein Anliegen, dass ältere Menschen ihren Lebensabend zu Hause in vertrauter Umgebung und in Würde verbringen können. Wenn ich dann auch noch das Vertrauen und die Dankbarkeit der Menschen spüre, weiß ich, dass ich in diesem Beruf richtig bin.“

Salzburg: Ana Vucoiev

„Es war eine schöne Überraschung, dass ausgerechnet ich gewonnen habe. Denn es gibt so viele Pflegerinnen und Pfleger, die diesen Preis ebenfalls verdient haben. Mein besonderer Dank gilt dem Verein ‚PflegerIn mit Herz‘.“

Steiermark: Lubomira Bilikova und Eva Pjechová

„Die Auszeichnung ‚Pflegerinnen mit Herz‘ macht uns sehr glücklich. Wir haben nicht damit gerechnet, zu gewinnen, und möchten uns herzlich bei der Familie, in der wir tätig sind, aber auch bei der Jury bedanken.“

Wien: Alexandra Černegová und Genka Vlahova

„Wir freuen uns sehr über den Titel ‚Pflegerinnen mit Herz‘ – er ist eine schöne Wertschätzung und Anerken-

Tirol: Gyöngyi Kiss

„Ich möchte mich für die Anerkennung und Wertschätzung, die ich in dieser Familie erfahren darf, bedanken. Ich fühle mich wie ein Familienmitglied und dadurch ist meine Tätigkeit mehr als nur ein Arbeitsplatz. Vielen Dank für die Auszeichnung ‚Pflegerin mit Herz‘ und die damit verbundene Würdigung.“

Vorarlberg:

Maria Guevara Trummer

„Menschen zu unterstützen, die Hilfe benötigen, ist eine Selbstverständlichkeit für mich. Ich liebe diese Aufgabe. Jeder Tag bringt etwas Neues, jede Herausforderung lässt uns gemeinsam wachsen. Aber das Schönste ist die Freude, die meine Assistenten Eva, Moritz und ich zusammen haben. So etwas ist einzigartig in diesem Beruf.“

„Die rund 60.000 selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in ganz Österreich sind eine wichtige Stütze in unserem Pflegesystem. Wir freuen uns, gemeinsam mit ‚PflegerIn mit Herz‘ die oft herausfordernde, aber immer professionelle Arbeit der Pflegebetreuerinnen und Pflegebetreuer mit dieser Auszeichnung zu würdigen.“

Harald Mahrer, Präsident der Wirtschaftskammer Österreich (WKO)

nung unserer Tätigkeit. Unser Dank gilt ‚unsrer‘ Familie, die uns als Familienmitglieder bei sich aufgenommen hat. So fühlt sich unsere Tätigkeit keinesfalls wie Arbeit an und bereitet uns Tag für Tag große Freude.“

Jadranka Lipić

Marcela Jamroškovičová

Gyöngyi Kiss

Anisoara Francu-Tamas

Ana Vucoiev

Maria Guevara Trummer

Gabriel Clusca

v.l. Lubomira Bilikova und Eva Pjechová

v.l. Genka Vlahova und Alexandra Černegová

ÎNGRIJITOR/ÎNGRIJITOARE DIN INIMĂ DISTINȘI CU PREMII

Mare bucurie și mult angajament: La gala de premiere plină de strălucire a inițiativei „Îngrijitor/îngrijitoare din inimă”, pe data de 12 decembrie 2018, s-au putut bucura de distincții și premii în bani, în valoare de 3000 de euro fiecare și asistenții personali independenti care prestează servicii de îngrijire de 24 de ore pe zi din fiecare dintre cele nouă landuri federale austriece.

„Cei aproximativ 60.000 de asistenți personali independenti din toată Austria reprezintă un pilon important al sistemului nostru de îngrijire. Suntem bucuroase să onorăm, prin acest premiu, împreună cu „Îngrijitor din inimă”, munca de multe ori solicitantă, dar întotdeauna profesionistă a asistenților personali.”

Harald Mahrer, președintele Camerei de Comerț Austriece (WKO)

Peste 60.000 de asistenți personali independenti lucrează în prezent în Austria cu autorizație de exercitare a meseriei activă. Sarcina lor este aceea de a sprijini oamenii care nu își mai pot gestiona singuri viața de zi cu zi, să își petreacă zilele acasă, între proprii parțu pereți și de a fi acolo pentru ei - în permanentă. Este o sarcină solicitantă, plină de responsabilitate, pe care asistenții personali și-o asumă, de regulă, cu cea mai mare seriozitate, empatie și sensibilitate. Astfel, ei prestează un serviciu și căruia valoare personală și socială nu poate fi apreciată suficient de mult. Căci, fără angajamentul asistenților personali independenti pur și simplu nu ar fi putut fi menținută pe întreg teritoriul îngrijirea accesibilă a persoanelor acasă, între proprii parțu pereți.

Scopul inițiativei „Îngrijitor/îngrijitoare din inimă” este de a aduce în prim plan acele persoane care prestează aceste servicii de îngrijire și asistență atât de semnificative din punct de vedere social, crescând astfel gradul de conștientizare a publicului cu privire la problemele de „îngrijire” și „asistență” și consolidând profilul profesional. Asigurarea unei atenții sporite pentru problemele de îngrijire și asistență este, de asemenea, foarte importantă, deoarece evoluția demografică va continua să crească în mod dramatic nevoia de servicii de îngrijire și asistență în următorii ani și următoarele decenii.

„Îngrijitori/îngrijitoare din inimă din 2018” au fost omagiați pe 12 decembrie 2018 în cadrul unei gale festive în „Sala mare” a Campusului „Erste” din Viena. La trei categorii, printre care „Îngrijire timp de 24 de ore pe zi”, a fost ales către un câștigător, respectiv către o câștigătoare pentru fiecare land federal, din aproape 4.000 de propunerii, de către un juriu de nivel înalt, format din experti și experți. Căștigătoarele și câștigătorii nu numai că s-au putut bucura de atenția și aprecierea publicului, ci și de un premiu în bani, în valoare de 3000 de euro. Premiile au fost înmânate, printre alții, de către ministrile Margarete Schramböck și Beate Hartinger-Klein, președintele Camerei de Comerț Austriece, Harald Mahrer și Andreas Herz, președintele asociației profesionale „Coniliere persoane și îngrijire și asistență persoane” din cadrul Camerei de Comerț Austriece (WKO). În plus față de îngrijirea timp de 24 de ore pe zi, au fost acordate premii și la categoriile „Profesii de îngrijire și asistență”, precum și „Membri apartinători care oferă îngrijire”.

ACEȘTIA SUNT CÂȘTIGĂTORII DIN CATEGORIA „ÎNGRIJIRE TEMP DE 24 DE ORE PE ZI”:

Burgenland: Jadranka Lipić

„Cel mai frumos aspect al muncii mele este că pot să-i ajut pe oameni să își petreacă ultimii ani din viață la domiciliu. La locul meu de muncă actual domnește o atmosferă pozitivă și familială. Mă întorc întotdeauna cu placere la „mătușa mea Erna”.

Carintia: Anisoara Francu-Tamas

„Mulțumesc juriului din adâncul inimii mele pentru acest premiu. Am îndrăgit foarte mult cea de-a doua familie a mea din Carintia și acum mă simt încurajată să continui să-mi desfășor activitatea cu multă dragoste și angajament.”

Austria Inferioară: Gabriel Clusca

„Nu m-am așteptat să fiu efectiv distins ca „Îngrijitor din inimă”. Căștigul a fost o mare surpriză pentru mine. Cu atât mai mult mă bucur de acesta și îi mulțumesc familiei în cadrul căreia lucrez pentru încrederea acordată.”

Austria Superioară: Marcela Jamroškovičová

„Este important pentru mine ca persoanele în vîrstă să își poată petrece ultimii ani din viață acasă, într-un mediu familiar și cu demnitate. Atunci când simt și încrederea și recunoașterea oamenilor, știu că sunt potrivită pentru această meserie.”

Salzburg: Ana Vucoiev

„A fost o surpriză plăcută că tocmai eu am câștigat. Căci, există atât de multe îngrijitoare și îngrijitori care au câștigat, de asemenea, acest premiu. Mulțumirile mele speciale merg la asociația „Îngrijitor din inimă”.

Stiria: Lubomira Bilikova și Eva Pjechová

„Premiul „Îngrijitoare din inimă” ne face foarte fericite. Nu ne-am așteptat să câștigăm și am dori să mulțumim din inimă familiei în cadrul căreia lucrăm, dar, de asemenea, și juriului.”

Tirol: Gyöngyi Kiss

„Vreau să mulțumesc pentru recunoașterea și aprecierea pe care le pot cunoaște în această familie. Mă simt ca un membru al familiei și din această cauză activitatea mea este mai mult decât un loc de muncă. Vă mulțumesc pentru premiul „Îngrijitoare din inimă” și pentru aprecierea asociată cu acesta.”

Vorarlberg: Maria Guevara Trummer

„Să sprijin oamenii care au nevoie de ajutor este o chestiune de la sine înțeleasă pentru mine. Iubesc această sarcină. Fiecare zi aduce ceva nou, fiecare provocare ne face să creștem împreună. Dar cea mai frumoasă parte

sunt bucuriile pe care persoanele de care am grija, Eva, Moritz și cu mine le avem împreună. Așa ceva este un lucru unic în această profesie.”

Viena: Alexandra Černegová și Genka Vlahova

„Ne bucurăm foarte mult de titlul „Îngrijitoare din inimă” – este o apreciere și recunoaștere frumoasă a activității noastre. Îi mulțumim familiei „noastre”, care ne-a primit ca membre ale sale. Astfel, activitatea noastră nu pare în niciun caz muncă și ne oferă o mare bucurie zi de zi.”

OCENENÉ/Í OPATROVATEĽKY/OPATROVATEĽIA SO SRDCOM

Velká radoš a velká pozornost: Na skvelom záverečnom slávnostnom podujatí iniciatyvy „Opatrovateľ/ka so srdcom“ 12. decembra 2018 sa z oceniaenia a peňažných odmen po 3 000 Eur tešili aj nezávislé opatrovateľky pracujúce v oblasti 24-hodinovej starostlivosti z každej z ôsmich rakúskych spolkových krajín.

V súčasnosti pracuje v Rakúsku viac ako 60 000 samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľiek s aktívnym živnostenským oprávnením. Ich úlohou je pomáhať ľuďom, ktorí si už nedokážu sami poradiť v každodennom živote, u nich doma a byť im k dispozícii 24 hodín denne. Je to náročná, zodpovedná úloha, ktorú opatrovateľky a opatrovatelia spravidla vykonávajú s maximálnou spoľahlivosťou, empatiou a citlivosťou. Pritom poskytujú službu, ktorej osobná a spoločenská hodnota je neoceniteľná. Bez angažovanosti nezávislých opatrovateľiek a opatrovateľov by skrátka nebolo možné celoplošne zachovať cenovo dostupnú starostlivosť o ľudí u nich doma v dôverne známom prostredí.

Cieľom iniciatyvy „Opatrovateľ/ka so srdcom“ bolo dostať do popredia ľudí, ktorí poskytujú tieto spoločensky významné služby v oblasti starostlivosti a opatrovania a tým zvyšovať aj povedomie verejnosti o otázkach „starostlivosti“ a „opatrovania“ a posilniť imidž tejto

„Približne 60 000 samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľiek v celom Rakúsku predstavujú dôležitý pilier nášho systému starostlivosti. Teší nás, že vďaka oceneniu „Opatrovateľ/ka so srdcom“ môžeme vyjadriť uznanie za často náročnú ale vždy profesionálnu prácu opatrovateľiek a opatrovateľov.“

Harald Mahrer, președintele Rakúskej spolkovej hospodárskej komory (WKO)

TU SÚ VÝHERCOVIA V KATEGÓRII „24-HODINOVÁ STAROSTLIVOSŤ“:

Burgenland: Jadranka Lipić

„Najkrajšie na mojej práci je to, že môžem prispieť k tomu, aby ľudia mohli jeseň svojho života stráviť doma. Na mojom súčasnom pracovnom mieste panuje pozitívna a rodinná atmosféra. Vždy sa rada vracam k „mojej tete Erne“.“

Korutánsko: Anisoara Francu-Tamas

„Dakujem porote z celého srdca za toto ocenenie. Veľmi som si oblubila svoju druhú rodinu v Korutánsku a teraz pocítujem povzbudenie, aby som do svojej práce nadálej vkladala veľa lásky a oddanosti.“

Dolné Rakúsko: Gabriel Clusca

„Neočakával som, že budem ocenený ako „Opatrovateľ/ka so srdcom“. Vítazstvo bolo pre mňa veľkým prekvapením. Takže o to viac ma to teší a dakujem rodine, v ktorej pracujem, za prejavenu dôveru.“

Horné Rakúsko:

Marcela Jamroškovičová

„Záleží mi na tom, aby starší ľudia mohli stráviť jeseň svojho života dôstojne a v dôverne známom prostredí. Ked' potom cítim dôveru a vďačnosť ľudí, viem, že táto práca je pre mňa tá pravá.“

Salzburg: Ana Vucoiev

„Bolo to pekné prekvapenie, že práve ja som vyhrala. Pretože je toľko opatrovateľiek a opatrovateľov, ktorí by si toto ocenenie takisto zaslúžili. Moje špeciálne podávanie patrí spolku „Opatrovateľ/ka so srdcom“.“

Štajersko: Lubomira Bilikova und Eva Pjechová

„Ocenenie „Opatrovateľ/ka so srdcom“ nás robí veľmi šťastnými. Neočakávali sme, že vyhram, a chceli by sme úprimne podakovať rodine, v ktorej pracujeme, ale aj porote.“

Tirolsko: Gyöngyi Kiss

„Chcem vám podakovať za uznanie a ocenenie, ktoré som získala vďaka tejto rodine. Cítim sa ako člen rodiny a vďaka tomu je moja práca viac než len prácou. Dakujem za ocenenie „Opatrovateľ/ka so srdcom“ a s ním spojenú odmenu.“

Vorarlbersko:**Maria Guevara Trummer**

„Pomáhat ľudom, ktorí pomoc potrebujú, je pre mňa samozrejmostou. Milujem túto úlohu. Každý deň prináša niečo nové, každá výzva nás spolu posúva vpred. Ale to najkrajšie je radosť, ktorú mám spolu s mojimi asistentmi Evou a Moritzom. Taketo niečo je v tejto profesií jedinečné.“

Viedeň: Alexandra Černegová und Genka Vlahova

„Veľmi sa tešíme z titulu ‚Opatrovateľky so srdcom‘ – je to krásne ocenenie a uznanie našej práce. Naše podávanie patrí našej rodine, ktorá nás prijala ako členov rodiny. Pri našej práci sa preto necítime ako v práci a preto nám prináša každý deň veľkú radosť.“

A GONDOZÓ TELJES SZÍVVEL DÍJJAL KITÜNTETETTEK

Hatalmas öröm és kitüntetett figyelem: A „Gondozó teljes szívvel“ kezdeményezés 2018. december 12-én tartott zárórendezvényén a kileenc osztrák tartományból érkezett, 24 órás gondozást végző független személyi gondozók is átvehették kitüntetéseiket és az egyenként 3000 eurós pénzdíjat.

Jelenleg több mint 60000 független gondozó tevékenykedik Ausztriában aktív üzleti engedéllyel. Feladatuk: támogatást nyújtani a minden napok nehézségeivel egyedül megbirkózní már képtelen személyek számára, otthonukban, az általuk jól ismert környezetben támogatni őket az életvitelükben, és a nap minden órájában ott lenni számukra. Ez egy nagy igénybevétellel járó, felelősségteljes feladat, amelyet a személyi gondozók általában a legnagyobb megbízhatósággal, empátiával és érzékenységgel végeznek. Ezzel olyan szolgáltatást nyújtanak, amelynek személyes és társadalmi értékét nem lehet eléggyé megbecsülni. A független személyi gondozók elkötelezettsége nélküli azt, hogy ezek a személyek a saját otthonukban megfizethető gondoskodásban részesülhessenek, nem lehetne országzerte fenntartani.

„Az országzerte tevékenykedő körülbelül 60000 független személyi gondozó ellátási rendszerünk fontos pillére. Örömünkre szolgál, hogy a „Gondozó teljes szívvel“ résztvevőivel együtt köszönetet mondhatunk a személyi gondozók gyakran kihívást jelentő, de mindig professzionális munkájáért.“

Harald Mahrer, az Osztrák Iparkamara (WKO) elnöke

A „Gondozó teljes szívvel“ kezdeményezés célja felhívni a figyelmet azokra az emberekre, akik ezeket a társadalmilag kiemelten fontos ápolási és gondozási szolgáltatásokat nyújtják, egyúttal pedig növelni a közvélemény tájékozottságát az „ápolás“ és „gondozás“ kérdésekkel kapcsolatban, hogy pontosabb képet kapjanak erről a szakmáról. Az ápolási és gondozási kérdésekre irányuló figyelem növelése azért is kiemelten fontos, mert az elkövetkező évek és évtizedek demográfiai változásai a gondozási és ápolási szolgáltatások iránti kereslet drámai mértékű emelkedését fogják eredményezni.

A „Gondozó teljes szívvel 2018.“ díj jelöltjeit 2018. december 12-én, a bécsi „Erste Campus“ területén, a „Grand Hall“-ban tartott ünnepélyes gálán tüntették ki. Három kategóriában, köztük a „24 órás gondozás“ kategóriában, a szakértőkből álló zsűri a közel 4000 nevezésből minden szövetségi tartomány esetében egy díjazottat jelölte ki kategóriánként. A nyertesek nemcsak a nyilvánosságnak és az elismerésnek örvendhettek, hanem a 3000 eurós pénzjutalomnak is. A díjakat többek között Margarete Schramböck miniszter és Beate Hartinger-Klein, az Osztrák Iparkamara (WKO) elnöke, Harald Mahrer és Andreas Herz, az Osztrák Iparkamara Személyes Tanácsadási és Gondozási Szakszövetségének elnöke adta át. A 24 órás gondozás mellett díjakat osztottak az „Ápolási és gondozási szakmák“, valamint az „Ápolást végző hozzátarozók“ kategóriában is.

ŐK A „24 ÓRÁS GONDOZÁS“ KATEGÓRIA DÍJAZOTTJAI:**Burgenland: Jadranka Lipic**

„A legszebb dolog a munkámban az, hogy segíthetek az embereknek abban, hogy életük alkonyát saját otthonukban tölthessék el. A jelenlegi munkahelyemen pozitív és családias lékgört sikerült teremtenünk. Mindig szívesen térek vissza Erna nénihez.“

Karintia: Anisoara Francu-Tamas

„Szívből köszönöm a zsűrinek ezt a kitüntetést. Nagyon megszerettem a második családomat Karintiában, és a díj megerősít abban, hogy továbbra is rengeteg szeretettel és elkötelezettséget végezzem a munkámat.“

Alsó-Ausztria: Gabriel Clusca

„Álmomban sem gondoltam volna, hogy ténylegesen megkapom a „Gondozó teljes szívvel“ kitüntetést. A győzelm nagy meglepetésként érte. Annál jobban örülök azonban neki, és hálás vagyok a családnak, ahol dolgozom, a belém fektetett bizalomért.“

Felső-Ausztria:**Marcela Jamroškovičová**

„Fontos számomra, hogy az idősek otthonukban, ismerős környezetben és méltósággal tölthessék életük alkonyát. Amikor az emberek bizalmát és háláját érzem, tudom, hogy jól választottam hivatást.“

Salzburg: Ana Vucoiev

„Csodálatos meglepetés volt, hogy a nevezettek közül éppen én nyertem. Hiszen rengeteg ápoló van, aki ezt a díjat ugyanúgy megérdemelné. Külön köszönet a „Gondozó teljes szívvel“ kezdeményezésnek.“

Stájerország: Lubomira Bilikova és Eva Pjechová

„Rendkívül örülünk a „Gondozó teljes szívvel“ díjnak. Nem számoltunk azzal, hogy mi nyerünk. Szeretnénk köszönetet mondani a családnak, ahol dolgozunk, és egyúttal a zsűrinek is.“

Tirol: Gyöngyi Kiss

„Szeretnénk köszönetet mondani az elismerésért és megbecsülésért, amit ebben a családban tapasztaltam. Családtagnak érzem magam, és ettől

a tevékenység, amit végzek, több mint egy munka. Köszönöm a „Gondozó teljes szívvel“ díjat és az azzal járó elismerést.“

Vorarlberg: Maria Guevara Trummer

„A segítségre szoruló emberek támogatása számomra magától értetődő. Szeretem ezt a munkát. minden nap újdonságot hoz, és minden kihívással együtt fejlődünk. A legjobb azonban a rész az öröm, amit Eva Moritz gondozottammal együtt átlünk. Ez ritkaság ebben a szakmában.“

Wien: Alexandra Černegová és Genka Vlahova

„Nagyon örülünk a „Gondozó teljes szívvel“ címnek – ez egy szép kitüntetés, és egyúttal a munkánk elismerése. Köszönjük „családunknak“, aki csalátagként kezelnek bennünket. A teendőinket így egyáltalán nem érezzük munkának, és minden nap örömet jelent számunkra.“

Facts / Fapte / Fakty / Tények

Selbstständige Betreuungspersonen mit aktiver Gewerbeberechtigung (Stand 31. 12. 2018) /

Persoane care oferă servicii de îngrijire și asistență, care desfășoară activități independente cu autorizație de exercitare a meseriei activă (stare la 31. 12. 2018) / Nezávislé opatrovateľky a opatrovatelia s aktívnym živnostenským oprávnením (stav k 31. 12. 2018) / Független személyi gondozók aktív üzleti engedéllyel (31. 12. 2018)

Burgenland	3.503
Kärnten	3.477
Niederösterreich	17.481
Oberösterreich	9.323
Salzburg	1.873
Steiermark	11.343
Tirol	2.744
Vorarlberg	3.098
Wien	10.201
Österreich GESAMT	63.043

Agenturen zur Organisation von Personenbetreuung mit aktiver Gewerbeberechtigung (Stand 31. 12. 2018) /

Agenții de organizare a serviciilor de asistență personală cu autorizație de exercitare a meseriei activă (stare la 31. 12. 2018) / Agentúry pre organizáciu osobnej starostlivosti s aktívnym živnostenským oprávnením (stav k 31. 12. 2018) / Személyi ápolás szervezésével foglalkozó ügynökségek aktív üzleti engedéllyel (31. 12. 2018)

Burgenland	42
Kärnten	71
Niederösterreich	193
Oberösterreich	102
Salzburg	31
Steiermark	176
Tirol	41
Vorarlberg	16
Wien	114
Österreich GESAMT	786

Neue Aufträge und Kundenwechsel: Was es zu beachten gilt

„Was mache ich eigentlich, wenn mein Betreuungsverhältnis zu Ende ist und ich keinen Kunden bzw. keine Kundin mehr habe?“, fragt sich Alina F.

Die 42-jährige Rumänin ist seit zwei Jahren als selbstständige Personenztreuerin in Österreich tätig. Ihr Klient ist mittlerweile über 90. Wenn auch nur mehr eingeschränkt beweglich, geht es ihm doch gesundheitlich nach wie vor gut. Doch selbstverständlich weiß Alina F., dass dieses Betreuungsverhältnis irgendwann einmal zu Ende sein wird – und sei es, dass ihr Klient aufgrund

weiterer Einschränkungen bzw. einer Zuspitzung seines Allgemeinzustandes in eine stationäre Pflegeeinrichtung wechseln muss.

Frau F. hat in den zwei Jahren ihrer Tätigkeit im Großen und Ganzen gute Erfahrungen gemacht. Sie will diese Tätigkeit hier in Österreich weiter nachgehen, auch über das bestehende Betreuungsverhältnis hinaus. Sie hat eigens einen Deutschkurs absolviert, um für ihre Aufgabe, aber auch für ihr weiteres Berufsleben hier gut gerüstet zu sein. Laufend erweitert sie die Sprachkenntnisse, einerseits in der Kommunikation mit ihrem Klienten und dessen

Angehörigen sowie bei Besorgungen im Wohnort ihres Klienten, andererseits mithilfe einer Sprachlern-App. Auf dem Online-Ratgeber für Personenbetreuung der WKO findet sie die wichtigsten Antworten auf ihre Fragen allerdings auch auf Rumänisch, insgesamt wird das Service in 11 Sprachen angeboten.

Haben selbstständige Betreuungspersonen nach dem Ende eines Betreuungsverhältnisses die Absicht, rasch wieder neue Klientinnen bzw. Klienten zu betreuen, wird empfohlen, die Gewerbeberechtigung aktiv zu lassen, um weiter versichert zu sein und jederzeit wieder eine neue Tätigkeit

aufnehmen zu können.* Hat die Betreuungsperson ihren Gewerbestandort am Wohnsitz der betreuten Person, ist auf alle Fälle unverzüglich die Standortverlegung des Gewerbes zu melden, sobald ein neues Betreuungsverhältnis an einem anderen Standort eingegangen wurde.**

Befindet sich der Gewerbestandort konstant an der Adresse einer Vermittlungsagentur, entfällt diese Ummeldung des Standorts. Ihr erstes Betreuungsverhältnis hat Alina F. über Vermittlung einer Freundin gefunden. Für einen etwaigen neuen Auftrag will sie sich jedoch an eine Vermittlungsagentur wenden. Weil ihr das verlässlicher erscheint, als auf eigene Faust zu suchen. Sie hat sich bereits bei einigen Bekannten, die ebenfalls in Österreich tätig sind, umgehört und zwei, drei Agenturen im Auge, die ihr empfohlen wurden. „Denn es ist mir sehr wichtig, mit einer Agentur zusammenzuarbeiten, auf die ich mich auch wirklich verlassen kann.“

* Auch eine ruhende Gewerbeberechtigung kann problemlos wieder aktiviert werden. In der Zeit, in der die Berechtigung ruht, sind keine Sozialversicherungsbeiträge zu entrichten. Allerdings entfällt auch der Versicherungsschutz! (Die jährliche Wirtschaftskammer-Grundumlage ist auch bei ruhendem Gewerbe zu entrichten.)

** Achtung: Wird die Standortverlegung nicht gemeldet, droht eine Verwaltungsstrafe von bis zu 2.180 Euro! Ein Link zum Online-Formular befindet sich auf dem Online-Ratgeber.

COMENZI NOI ȘI SCHIMBAREA CLINETILOR: CE TREBUIE AVUT ÎN VEDERE

„Ce fac, de fapt, atunci când relația mea de îngrijire a ajuns la final și nu mai am un client, respectiv o clientă?“, se întrebă Alina F.

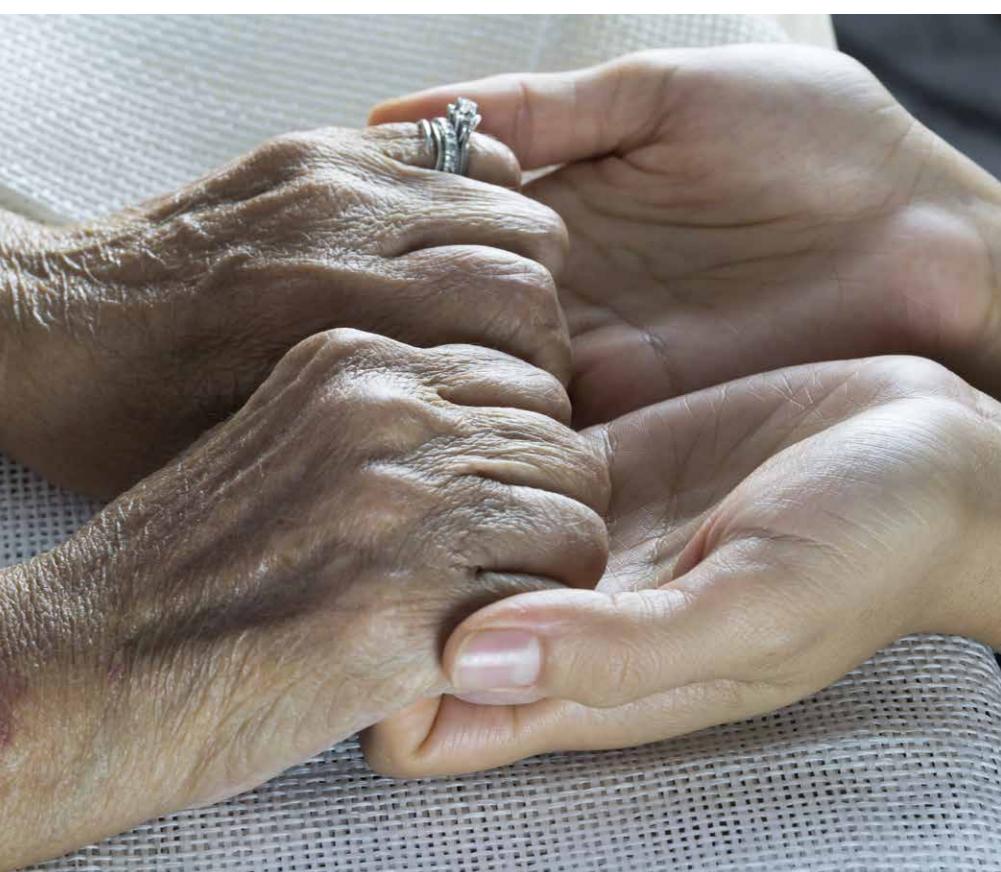
Româna în vîrstă de 42 de ani lucrează de doi ani ca asistent personal care desfășoară activități independente în Austria. Clientul ei are acum peste 90 de ani. Chiar dacă mobilitatea lui este limitată, sănătatea lui este însă încă bună. Însă Alina F. știe că această relație de îngrijire se va încheia în cele din urmă - dacă clientul ei trebuie să se mute într-o unitate de îngrijire staționară, fie din cauza unor restricții suplimentare sau a unei escaladări a stării sale generale.

Doamna F. a avut, în ansamblu, experiențe bune în cei doi ani de activitate. Ea dorește să continue această activitate aici, în Austria, chiar și după relația de îngrijire existentă. Ea a absolvit un curs de limba germană special pentru a fi bine pregătită pentru sarcina sa, precum și pentru viața sa profesională viitoare. Ea își extinde în mod continuu cunoștințele lingvistice, pe de o parte în comunicarea cu clientul său și membrii familiei acestuia, precum și prin comisiuni din domiciliul clientului său, pe de altă parte, cu ajutorul unei aplicații de învățare a limbilor străine. Cu toate acestea, în ghidul online de asistență personală al WKO, ea găsește cele mai importante răspunsuri la întrebările ei și în limba română. Serviciul este oferit în total în 11 limbi.

În cazul în care persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență, care desfășoară activități independente intenționează, după încheierea unei relații de îngrijire, să îngrijească rapid noi clienți sau cliente este recomandată păstrarea autorizației de exercitare a meseriei activă pentru a fi

în continuare asigurat și pentru a putea începe oricând o nouă activitate.* În cazul în care persoana care oferă servicii de îngrijire și asistență își are sediul profesional la domiciliul persoanei îngrijite, relocarea sediului profesional trebuie comunicată în toate cazurile imediat ce o nouă relație de îngrijire a fost începută la o altă locație.**

Dacă sediul profesional se află în mod constant la adresa unei agenții de plasament, această reînregistrare a sediului nu mai este necesară. Alina F. și-a găsit prima sa relație de îngrijire prin intermediul plasamentului. Cu toate acestea, ea dorește să contacteze o agenție de plasament pentru o posibilă nouă detașare. Pentru că i se pare mai de încredere decât să caute pe cont propriu. Ea s-a consultat deja cu unii dintre cunoscătorii ei, care lucrează, de asemenea, în Austria, și are două sau trei agenții în vedere, care i-au fost recomandate. „Pentru că este foarte important pentru mine să colaborez cu o agenție pe care să mă pot baza într-adevăr.“

* Chiar si o autorizáciu de exercitare a meseriei suspendatá poate fi reactivatá fara nicio problemă. În perioada în care autorizatia este suspendată, nu trebuie plătit contribuții la asigurările sociale. Însă acoperirea de asigurare este, de asemenea, anulată! (Taxa de bază anuală a Camerei de Comerț trebuie plătită și în cazul în care activitatea este suspendată.)

** Atenție: Dacă relocarea sediului nu este comunicată, există riscul unei sanctiuni administrative de până la 2.180 de euro! Un link către formularul online se găsește în ghidul online.

NOVÁ PRÁCA A ZMENA Klienta: NA ČO SI TREBA DÁVAŤ POZOR

„*„Co mám vlastne robiť, keď sa moja zmluva o poskytovaní opatrovateľských služieb skončí a ja už nemám žiadneho klienta?“, pyta sa Alina F.*

42-ročná Rumunka pracuje už dva roky ako nezávislá opatrovateľka v Rakúsku. Jej klient má teraz viac ako 90 rokov. Aj keď je jeho pohyblivosť obmedzená, jeho zdravotný stav je stále dobrý. Samozrejme Alina F. vie, že tento zmluvný vzťah medzi opatrovateľom a klientom raz skončí - a nech je to radšej preto, že jej klient bude musieť byť kvôli ďalším obmedzeniam alebo všeobecnému zhoreniu zdravotného stavu umiestnený v stacionárnom zariadení pre seniorov.

Pani F. získala za dva roky svojej činnosti v celku dobré skúsenosti. Nadalej chce vykonávať túto prácu v Rakúsku, a to aj mimo existujúceho zmluvného vzťahu s klientom. Absolvovala špeciálny kurz nemeckého jazyka, aby bola dobre pripravená na svoju úlohu a aj na budúci profesionálny život. Neustále rozširuje svoje jazykové znalosti, na jednej strane v komunikácii so svojím klientom a jeho príbuznými ako aj pri vybavovaní bežných záležitostí v mieste bydliska svojho klienta, na druhej strane pomocou aplikácie pre jazykové vzdelávanie. V on-line poradenskej príručke WKO pre opatrovanie osôb tiež najde najdôležitejšie odpovede na svoje otázky v rumunčine, služba je ponúkaná celkovo v 11 jazykových verziách.

Ak si samostatne zárobkovo činné osoby poskytujúce opatrovateľské služby aj po skončení aktuálneho zmluvného vzťahu so svojím klientom chcú zase čo najrýchlejšie nájsť nového klienta, odporúčame, aby si živnosť nechali aktívnu a boli nadalej

sociálne poistené, aby boli kedykoľvek pripravené prijať novú prácu.* Ak má opatrovateľ/ka svoje miesto podnikania v mieste bydliska opatrovanej osoby, je potrebné vždy bezodkladne nahlásiť zmenu miesta podnikania/prevádzky, a to hned ako uzavaria novú zmluvu o poskytovaní opatrovateľských služieb s novým klientom na inom mieste.**

Ak je miesto podnikania stále na adrese sprostredkovateľskej agentúry, nahľasovanie zmeny miesta podnikania nie je potrebné. Svojho prvého klienta našla Alina F. sprostredkovane cez svoju priateľku. Za účelom novej opatrovateľskej zmluvy by sa však chcela obrátiť na sprostredkovateľskú agentúru. Zdá sa jej, že to je spoľahlivejšie, než hľadať nového klienta na vlastnú päť. Už sa radila s niekoľkými známymi, ktorí pracujú aj v Rakúsku, a má vyhliadnuté dve alebo tri agentúry, ktoré jej boli odporučené. „Pretože je pre mňa veľmi dôležité spolupracovať s agentúrou, na ktorú sa naozaj môžem spoľahnúť.“

* Aj pozastavenú živnosť možno bez problémov znova obnoviť. Počas obdobia, kedy je živnosť pozastavená, sa neplatia žiadne príspevky na sociálne zabezpečenie. Avšak tým pádom neexistuje ani poistná ochrana! (Základný ročný príspevok do hospodárskej komory sa platí aj pri pozastavenej živnosti.)

** Upozornenie: Ak sa nenahlási zmena miesta podnikania/prevádzky, hrozí administratívna pokuta až do výšky 2 180 Eur! Odkaz k online formuláru sa nachádza v online poradenskej príručke.

ÚJ MEGBÍZÁSOK ÉS ÜGYFÉLVÁLTÁSOK: MIT KELL FIGYELEMBE VENNI

„*Mit tehetek, ha a gondozási viszonyom véget ér, és már nincs több ügyfelem?“, kérdezi Alina F.*

A 42 éves román állampolgár két éve dolgozik független személyi gondozóként Ausztriában. Ügyfele időközben 90 éves múlt. Még ha a mobilitása korlátozott is, változatlanul jó egészségeknek örvend. Azonban Alina F. természetesen tudja, hogy ez a gondozási viszony egyszer véget ér – akkor is, ha az ügyfele mobilitása tovább csökken, vagy általános állapotának romlása miatt egy állandó gondozóintézménybe kell vonulnia.

F. asszony általánosságban jó tapasztatokat szerzett a munkája két éve alatt.

Ezt a tevékenységet tovább kívánja folytatni itt, Ausztriában, a jelenleg fennálló gondozási viszonyán túl is. Német nyelvtanfolyamot végzett, hogy felkészültebben végezhesse jelenlegi munkáját, és készen álljon a jövőbeli szakmai kihívásokra. Folyamatosan bővíti nyelvi készségeit, egýrészt az ügyfelvel és a hozzátarozóval való kommunikáció és az ügyfél lakóhelye környéki bevásárlás során, másrészt pedig egy nyelvtanuló alkalmazás segítségével. A WKO személyi gondozóknak szóló online útmutatójában kérdéseire a legfontosabb válaszokat románul is megtalálja. A szolgáltatás összesen 11 nyelven érhető el.

Abban az esetben, ha a független személyi gondozók a gondozói viszonyuk lezárulását követően, hamarosan új ügyfeleket szándékoznak keresni, javasoljuk, hogy üzleti engedélyüket hagyják aktiv állapotban, hogy továbbra is biztosítva legyenek, és bármikor megkezdhetnek út tevékenységük. * Ha a gondozó a tevékenysége helyeként a gondozott személy lakóhelyét adta meg, akkor a tevékenység helyének változását mindenképpen haladéktalanul jelenteni kell, amint a gondozó új gondozási viszonyba lép egy másik helyszínen.**

Ha a vállalkozás telephelye egy közvetítő ügynökség címe, akkor a tevékenység helyszínének átjelentése nem szükséges. Az első gondozási viszonyát Alina F. egy barátja közvetítésével találta meg. Az esetleges új megbízásért azonban egy közvetítő ügynökséghöz szeretne fordulni. Számára ez megbízhatóbbnak tűnik, mintha saját maga keressélné. Már konzultált néhány ismerősével, akik szintén Ausztriában dolgoznak, és két vagy három ügynökséget javasoltak számára. „Nagyon fontos számomra, hogy egy olyan ügynökséggel működhesek együtt, amelyre igazán támaszkodhatok.“

* Egy szüneteltetett üzleti engedély is könnyen újraaktiválható. Az engedély szüneteltetése alatt nem kell társadalombiztosítási járulékot fizetni. Ezzel azonban egyúttal a biztosítottság is szüntető! (Az éves kamara alapdíjak szüneteltetett tevékenység esetén is meg kell fizetni.)

** Figyelem: A tevékenységi hely átjelentésének elmulasztása akár 2180 euró összegű bírságot vonhat maga után! Az online ūrlábra mutatót hivatkozás az online útmutatóban található

Welche Förderungen erhalten Betreute und deren Angehörige in Österreich?

Immer wieder fragen selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer, welche Förderungen die von ihnen Betreuten bzw. deren Angehörige tatsächlich erhalten, um diese Beträge in Relation zu dem Entgelt zu setzen, das sie selbst für ihre Tätigkeit erhalten.

Grundsätzlich haben Menschen, bei denen „wegen einer körperlichen, geistigen oder psychischen Behinderung bzw. einer Sinnesbehinderung, die voraussichtlich mindestens sechs Monate andauern wird, ein ständiger Betreuungs- und Hilfsbedarf von zumindest

65 Stunden im Monat“ gegeben ist, Anspruch auf Pflegegeld. Das Pflegegeld wird je nach Schwere der Behinderung und Ausmaß des Pflegebedarfs nach einer Begutachtung durch medizinisches Fachpersonal in sieben Stufen gewährt. Die Höhe des Pflegegeldes beträgt zwischen 157,30 Euro (Stufe 1) und 1688,90 Euro (Stufe 7) monatlich.

Zusätzlich kann eine Förderung der 24-Stunden-Betreuung gewährt werden, aber nur, wenn Pflegegeld mindestens der Stufe 3 (mehr als 120 Stunden Pflegebedarf, 451,80 Euro monatlich)

bezogen wird und das monatliche Nettoeinkommen 2500 Euro (für jede/n unterhaltsberechtigte/n Angehörige/n weitere 400 Euro) nicht übersteigt. Diese Förderung beträgt bei zwei sich abwechselnden selbstständigen Betreuungspersonen gesamt maximal 550 Euro pro Monat.

Die Förderung der 24-Stunden-Betreuung wird allerdings nur dann gewährt, wenn die selbstständige Betreuungsperson bestimmte Voraussetzungen erfüllt, nämlich entweder über eine definierte theoretische Ausbildung verfügt

In Europa versichert

Hier geht es um die Europäische Krankenversicherungskarte und die Versicherungsleistungen am Wohnort, wenn man in einem anderen EU-Land arbeitet und versichert ist.

Was ist die Europäische Krankenversicherungskarte (EKVK)?

Die Europäische Krankenversicherungskarte befindet sich auf der Rückseite der e-card. Sie gilt in allen EU-Staaten und einigen weiteren europäischen Staaten als Nachweis, dass ihr Inhaber bzw. ihre Inhaberin in Österreich krankenversichert ist. Sie wird bei Vorliegen eines Anspruchs von der Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft (SVA) automatisch ausgestellt.

Wer hat Anspruch auf die EKVK?

Anspruch darauf haben Personen, die über eine aufrechte gesetzliche Krankenversicherung verfügen und in den letzten fünf Jahren vor der Ausstellung mindestens ein Jahr sowie im letzten Jahr vor der Ausstellung mindestens 180 Tage in einer gesetzlichen Krankenkasse versichert waren.

Wozu genau dient die EKVK im Ausland?

Mit der EKVK können in den Staaten, auf die sich ihre Gültigkeit erstreckt, bei Auslandsaufenthalten medizinische Leistungen zu den dortigen Konditionen in Arztpraxen und Krankenhäusern in Anspruch genommen werden, die einen Vertrag mit der öffentlichen Krankenkasse des jeweiligen Landes haben. In bestimmten Nicht-EU-Staaten wie Bosnien-Herzegowina, Serbien, Nordmazedonien und Montenegro muss jedoch vor einer Inanspruchnahme von Leistungen beim jeweiligen öffentlichen Krankenversicherungsträger in diesem

Staat unter Vorlage der EKVK um eine gültige Anspruchsbescheinigung er-sucht werden. Generell ist es ratsam, sich vor jeder Behandlung zu vergewis-sern, ob die medizinische Einrichtung über einen Vertrag mit der entspre-chenden öffentlichen Krankenversiche- rung verfügt.

Unabhängig von der EKVK: Kann je-mand, der in Österreich krankenver-sichert ist und im EU- oder EWR-Aus-land lebt und wohnt, bzw. dort regel-mäßig und in kurzen Abständen zurückkehrt (Grenzgänger), wie das ja bei selbstständigen Personenbe-treuerinnen und Personenbetreuern die Regel ist, Versicherungsleistun-gen auch von seiner (gewohnten) Wohnortkrankenkasse zu deren Kon-ditionen in Anspruch nehmen?

Ja, indem er oder sie sich von der SVA das Formular E106 ausstellen und an die Wohnortkrankenkasse übermitteln lässt. Übrigens müssen alle diese For-malitäten, die Versicherung betreffend, direkt mit den Versicherungsträgern abgewickelt werden. Formulare wie E104, E106 oder E108 können weder von Vermittlungsagenturen noch von den Fachgruppen in den Wirtschafts-kammern ausgestellt werden.

oder die Betreuung der betreuungsbedürftigen Person seit mindestens 6 Monaten sachgerecht durchgeführt hat.

Wie können sich Pflegebedürftige oder deren Angehörige relativ kostenintensive Pflegeheime leisten?

In der Regel müssen dafür alle Bezüge des oder der Pflegebedürftigen herangezogen werden, sprich: Pflegegeld und Rente. In diesen Kosten ist allerdings auch die komplette fachgerechte pflegerische und medizinische Versorgung inkl. Verpflegung und räumlicher Infrastruktur inbegriffen.

re se acordă în şapte etape, după o evaluare efectuată de cadre medicale specializate. Valoarea indemnizației de îngrijire este între 157,30 euro (grad 1) și 1688,90 euro (grad 7) pe lună.

Suplimentar, poate fi acordată o subvenție pentru îngrijirea de 24 de ore pe zi, dar numai dacă a fost obținută indemnizația de îngrijire pentru minim gradul 3 (nevoie de îngrijire mai mult de 120 de ore, 451,80 de euro pe lună) și dacă venitul net lunar nu depășește 2500 de euro (pentru fiecare membru al familiei cu drept de întreținere, încă 400 de euro). Această subvenție este în total maxim 550 de euro pe lună pentru două persoane care desfășoară activități independente care oferă în mod alternativ servicii de îngrijire și asistență.

Cu toate acestea, subvenția pentru îngrijirea timp de 24 de ore pe zi este acordată numai dacă persoana care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente îndeplinește anumite condiții, adică are fie o educație teoretică bine definită, sau efectuează îngrijirea persoanei care necesită îngrijire de cel puțin 6 luni.

Cum pot persoanele care au nevoie de îngrijire sau membrii familiilor acestora să-și permită căminele de îngrijire relativ costisitoare?

De regulă, pentru aceasta trebuie să consulte toate veniturile persoanei care are nevoie de îngrijire, adică:

Ako si môžu ľudia, ktorí potrebujú starostlivosť alebo ich príbuzní, dovoliť relatívne drahé domovy sociálnej starostlivosti?

CE SUBVENTII PRIMESC PERSONELE AFLATE ÎN ÎNGRIJIRE ȘI MEMBRII FAMILIILOR ACESTORA ÎN AUSTRIA?

Asistenții personali care desfășoară activități independente întreabă din nou și din nou ce subvenții primesc efectiv persoanele îngrijite de ei sau membrii familiilor lor, pentru a pune aceste sume în relație cu remunerarea pe care aceștia o primesc pentru activitatea lor.

În principiu, persoanele la care, „din cauza unei dizabilități fizice, mentale sau psihice, respectiv a unui handicap senzorial, care va persista după câte se poate prevedea cel puțin șase luni, a fost stabilită o nevoie permanentă de îngrijire și asistență de cel puțin 65 de ore pe lună”, au dreptul la indemnizație de îngrijire. În funcție de gravitatea handicapului și de amplitudinea nevoii de îngrijire, indemnizația de îngrijire

AKÚ PODPORU DOSTÁVAJÚ V RAKÚSKU OPATROVANÍ ĽUDIA A ICH PRÍBUZNÍ?

Samostatne zárobkovo činní opatrovania a opatrovateľky sa znova a znova pytajú, akú podporu v skutočnosti dostávajú osoby, o ktoré sa starajú, alebo ich rodinní príslušníci, aby mohli tieto sumy porovnať s odmenou, ktorú dostávajú za svoju prácu.

MILYEN TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLNEK A GONDOSZOTTAK ÉS HOZZÁTARTÓZÓIK AUSZTRIÁBAN?

Osoby, u ktorých pretrváva telesné, duševné alebo psychické príp. zmyslové postihnutie najmenej šest mesiacov, a ktoré vyžadujú starostlivosť a pomoc minimálne 65 hodín v mesiaci, majú v zásade nárok na príspevok na starostlivosť. V závislosti od závažnosti zdravotného postihnutia a rozsahu potrieb starostlivosti sa príspevok na starostlivosť poskytuje vo výške stanovenej podľa stupňa postihnutia, ktorý posudzuje odborný zdravotnícky personál. Výška príspevku na starostlivosť sa pohybuje od 157,30 Eur (stupeň 1) do 1 688,90 Eur (stupeň 7) mesačne.

Okrem toho je možné poskytnúť podporu na 24-hodinovú starostlivosť, ale len v prípade, ak sa poberá príspevok na opatrovanie vo výške zodpovedajúcej

3. stupňu postihnutia (potreba starostlivosti viac než 120 hodín mesačne, 451,80 Eur mesačne) a čistý mesačný príjem opatrovanej osoby neprekročí 2 500 Eur (za každého vyžívovaného rodinného príslušníka sa hranica príjmu zvyšuje o ďalších 400 Eur). Táto podpora predstavuje celkovo maximálne 550 Eur mesačne pri dvoch samostatne zárobkovo činných opatrovateľoch/opatrovateľkách.

Podpora na 24-hodinovú starostlivosť sa však poskytuje len vtedy, ak samostatne zárobkovo činný/á opatrovateľ/ka splňa určité podmienky, t.j. ak má bud' definované teoretické vzdelanie alebo sa o opatrovanú osobu adekvátne starala minimálne 6 mesiacov.

Ako si môžu ľudia, ktorí potrebujú starostlivosť alebo ich príbuzní, dovoliť relatívne drahé domovy sociálnej starostlivosti?

Spravidla sa musia použiť všetky príjmy osoby, ktorá potrebuje starostlivosť, tzn. príspevok na starostlivosť a dôchodok. V týchto nákladoch je však zahrnutá aj kompletná odborná ošetrovateľská a zdravotnícka starostlivosť vrátane stravovania a priestorového zázemia.

A független személyi gondozók gyakran kérdezik, hogy ténylegesen milyen támogatást kapnak gondozottjaik, illetve azok hozzájárulásában, annak érdekében, hogy ezeket az összegeket összehasonlítsák a saját munkájukért kapott ellentételezéssel.

Alapvetően azok a személyek, akik „várhatóan legalább hat hónap időtartamot elérő fizikai, szellemi vagy pszichológiai fogatékokkal vagy érzékszervi fogatékokkal miatt legalább havi 65 órás állandó gondozásra és segítségre szorulnak”, ápolási támogatásra jogosultak. A fogatékkal súlyosságától és az ellátási igények mértékétől függően az ápolási támogatás az egészségügyi szakemberek által végzett szakértői értékelés után hétfoldosztában ítéltethető meg. A tartós ápolási támogatás összszáma havonta 157,30 euró (1. szint) és 1688,90 euró (7. szint) között van.

Ezenkívül támogatás nyújtható a 24 órás ápolásra, de csak akkor, ha a legalább 3. szintű ápolási juttatás lett megítélt (több mint 120 órás ápolási igény, 451,80 euró havonta), és a havi nettó jövedelem a 2500 eurót (minden eltartott hozzájárulás után további 400 euró) nem haladja meg. Ez a támogatás két váltságban dolgozik független gondozó esetén legfeljebb 550 euró havonta.

A 24 órás gondozás támogatása azonban csak akkor biztosított, ha a független gondozó teljesít bizonyos követelményeket, azaz vagy meghatározott elméleti oktatásban részesült, vagy a gondozásra szoruló személy ellátásáról legalább 6 hónapig szakszerűen gondoskodott.

Hogyan engedhetik meg, az ellátásra szoruló személyek vagy rokonaik a viszonylag drága gondozási otthonokat?

Általános szabály, hogy az ellátásra szoruló személy minden bevételét figyelembe kell venni, azaz a gondozási támogatást és a nyugdíjat is. Ezek a költségek azonban magukban foglalják a teljes körű, szakszerű ápolást és az orvosi ellátást, beleértve az ápolást és a szükséges infrastruktúrát.

Hinweis 1: Besteht kein Anspruch auf die EKVK, bleiben die Felder auf der Rückseite der e-card unausgefüllt.

Hinweis 2: Der Antrag auf Ausstellung des Formulars E106 kann auch online an die SVA gestellt werden.

ASIGURAT ÎN EUROPA

Este vorba aici despre cardul european de asigurări sociale de sănătate și despre prestațiile de asigurare la domiciliu, atunci când persoana lucrează și este asigurată într-o altă țară din UE.

Ce este cardul european de asigurări sociale de sănătate (CEASS)?

Cardul european de asigurări sociale de sănătate se află pe verso-ul cardului electronic. Acesta este valabil în toate statele UE și în alte câteva țări europene drept dovdă că titularul, respectiv titulara acestuia este acoperit(ă) de asigurarea de sănătate în Austria. Aceasta va fi emis în mod automat de către Institutul de asigurări sociale pentru economia industrială (SVA) în momentul depunerii unei cereri.

Cine are dreptul la CEASS?

Au dreptul la acesta persoanele care au o asigurare de sănătate legală valabilă și care au fost asigurate timp de cel puțin un an în ultimii cinci ani înainte de emitere și la o casă de asigurări de sănătate din sistemul legal timp de cel puțin 180 de zile în ultimul an înainte de emitere.

La ce anume servește CEASS în străinătate?

Cu CEASS, în statele în care se extinde valabilitatea acestuia, pot fi solicitate, în cazul șederii în străinătate, prestații medicale în condițiile locale, în cabinete medicale și spitale, care au un contract cu casa de asigurări de sănătate publică din țara în cauză. Cu toate acestea, în anumite țări din afara UE, precum Bosnia-Herțegovina, Serbia, Macedonia de Nord și Muntenegru, înainte de a solicita prestații de la instituția publică de asigurări de sănătate din statul respectiv, în momentul prezentării CEASS, trebuie să fie cerut un certificat de eligibilitate valabil.

În general, este recomandabil să vă asigurați înainte de fiecare tratament, dacă instituția medicală are un contract cu instituția publică de asigurări de sănătate aferentă.

Indiferent de CEASS: o persoană cu asigurare de sănătate în Austria și care trăiește sau locuiește într-o altă țară UE sau SEE, respectiv se întoarcе acolo în mod regulat pe perioade scurte (lucrător frontieră), aşa cum este, de regulă, cazul asistenților personali independenți, poate solicita prestații pentru asigurare și de la casa sa (obișnuită) de asigurări de sănătate de la domiciliu, în condițiile acesteia?

Da, prin solicitarea emiterii formularului E106 de la SVA și depunerea acestuia la casa de asigurări de sănătate de la domiciliu. De altfel, toate aceste formalități privind asigurarea trebuie derulate direct cu instituțiile de asigurări. Formularul, precum E104, E106 sau E108, nu pot fi eliberate nici de agențiile de plasament, nici de grupurile profesionale din cadrul Camerelor de Comerț.

Nota 1: Dacă nu există niciun drept la CEASS, câmpurile de pe spatele cardului electronic rămân necomplete.

Nota 2: Cererea de eliberare a formularului E106 poate fi depusă și online la SVA.

POIȘTENIE V EURÓPE

Ide o európsky preukaz zdravotného poistenia a poistné dávky v mieste bydliska, ak človek pracuje a je poistený v inej krajine EÚ.

Čo je Európsky preukaz zdravotného poistenia (EPZP)?

Európsky preukaz zdravotného poistenia sa nachádza na zadnej strane elektronickej karty tzv. e-card. Platí vo všetkých štátach EÚ a v niektorých ďalších európskych krajinách ako doklad,

že vlastník preukazu je zdravotne poistený v Rakúsku. V prípade existujúceho nároku je vydaný automaticky rakúskou sociálnou poistovňou pre podnikateľský sektor (SVA).

že vlastník preukazu je zdravotne poistený v Rakúsku. V prípade existujúceho nároku je vydaný automaticky rakúskou sociálnou poistovňou pre podnikateľský sektor (SVA).

Poznámka 1: Ak neexistuje nárok na EPZP, polia na zadnej strane e-card zostávajú nevyplnené.

Poznámka 2: Žiadost o vydanie formulara E106 možno podať v SVA aj online.

Kto má nárok na EPZP?

Na vystavenie preukazu majú nárok osoby, ktoré sú majú platné zákonné zdravotné poistenie, a ktoré boli zdravotne poistené v posledných piatich rokoch pred vystavením preukazu najmenej jeden rok a v poslednom roku pred vystavením najmenej 180 dní.

Na čo presne slúži EPZP v zahraničí?

S EPZP môžete v štátoch, v ktorých preukaz platí, využiť zdravotnícke služby pri pobyt v zahraničí v ordináciách lekárov a nemocničiach za podmienok platných v príslušnom štáte, ktoré majú zmluvu s verejnou zdravotnou poisťovňou príslušnej krajiny. V niektorých krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, ako je Bosna a Hercegovina, Srbsko, Severné Macedónsko a Čierna Hora, sa však musí pred realizáciou výkonu vyžadovať od príslušnej verejnej zdravotnej poisťovne v tomto štáte po predložení EPZP platné potvrdenie nároku. Všeobecnosti sa odporúča overiť si pred každým osetrením, či má zdravotnícke zariadenie zmluvu s príslušnou verejnou zdravotnou poisťovňou.

BIZTOSÍTVA EURÓPÁBAN

Bez ohľadu na EPZP: Môže si niekto, kto je zdravotne poistený v Rakúsku, avšak žije a býva v inej krajine EÚ alebo EHP, alebo sa tam pravidelne a v krátkych intervaloch vracia (cezhraničný pracovníci), ako je to spravidla aj v prípade samostatne zárobkovo činných opatrovateľov a opatrovateľiek, uplatňovať nárok na poistné dávky od ich (obvyklej) zdravotnej poisťovne v mieste bydliska a za podmienok platných v danom štáte?

Áno, ak rakúska poistovňa pre podnikateľský sektor vydá formulár E106 a predloží ho zdravotnej poisťovni v mieste bydliska. Mimochodom, všetky tieto formality týkajúce sa poistenia musia byť riešené priamo s príslušnou inštitúciou pre zdravotné poistenie. Formuláre ako E104, E106 alebo E108 nemôžu vydávať ani sprostredkovateľské agentúry ani odborné skupiny v hospodárskych komorách.

Poznámka 1: Ak neexistuje nárok na EPZP, polia na zadnej strane e-card zostávajú nevyplnené.

Poznámka 2: Žiadost o vydanie formulara E106 možno podať v SVA aj online.

Ki jogosult az EKVK-ra?

Azok jogosultak, akik fennálló, törvény által előírt egészségbiztosítással rendelkeznek, és akik a kiállítás előtti utolsó öt évben legalább egy éven át biztosítottak voltak, és a kiállítás előtti utolsó évben legalább 180 napig egy törvényben előírt egészségbiztosítási pénztárnál biztosítva voltak.

Pontosan mire szolgál az EKVK különödön?

Az EKVK-vel az érvényesség országában, különöd tartózkodás esetén az ottani feltételek szerint orvosi szolgáltatásokat lehet igénybe venni azokban az orvosi praxisokban és kórházakban, amelyek szerződésben állnak az adott ország közegészségügyi biztosítójával. Egyes EU-n kívüli országokban, mint például Bosznia-Hercegovina, Szerbia, Észak-Macedónia és Montenegró, azonban a szolgáltatások igénybevétele előtt az állam aktuális közegészségügyi biztosítójánál az EKVK bemutatásával egy érvényes jogosító igazolást kell kérlemezni. Általános szabályként minden kezelés előtt célszerű meggyőződni arról, hogy az orvosi létesítménynek van-e szerződése a megfelelő közegészségügyi biztosítóval.

1. megjegyzés: Ha nem kérlemezi az EKVK-t, az e-card hátoldalán lévő me-

zők üresek maradnak.

Az EKVK-tól függetlenül: Lehetsége van-e valakinek, aki Ausztriában rendelkezik egészségbiztosítással, és az EU-ban vagy az EGT-országokban él, vagy ott rendszeresen tartózkodik és rövid időközönként visszatér (határon átutazó ingázók) – mint ahogy

ez a független személyi gondozók esetében lenni szokott – a biztosítási szolgáltatásokat a (szokásos) lakkelye szerinti egészségbiztosítónál, annak feltételei szerint igénybe venni? Igen, ha az SVA E106-os formanyomtatványát kiállította, és benyújtja a lakkelye szerinti egészségbiztosítónak. Egyébként, a biztosítással kapcsolatos minden formalitást közvetlenül a biztosítóval kell lebonyolítani. Az E104, az E106 vagy az E108 formanyomtatványokat sem a közvetítő ügynökségek, sem az iparkamara szakcsoportjai nem állíthatják ki.

2. megjegyzés: Az E106 formanyomtatvány kiadására irányuló kérelmet online is be lehet nyújtani az SVA-nak.

Haushaltsbuch ist Vertrauenssache

In diesem Artikel geht es um die Verpflichtung, ein Haushaltsbuch zu führen.

Es gibt ein altgedientes Sprichwort. Es lautet: „Vertrauen ist gut, Kontrolle ist besser.“ Gerade in einem so sensiblen Bereich wie der Betreuung von Menschen, die ihren Alltag nicht mehr auf sich allein gestellt bewältigen können, ist es von besonderer Bedeutung, dass nicht die geringsten Zweifel an der Verlässlichkeit der Leistungen und der Transparenz der Abläufe aufkommen. Es ist im Interesse aller Beteiligten – Betreuungspersonen, Betreuten sowie deren Angehörigen –, dass gerade beim Umgang mit den finanziellen Ressourcen keinerlei Fragen offen bleiben.

Kontrollierbarkeit und Selbstkontrolle garantieren absolute Transparenz und sind damit die Basis ungebrochenen Vertrauens zwischen Betreuenden und Betreuten. Und noch ein wichtiger Punkt: Auch bei der turnusmäßigen Ablöse einer Betreuungsperson durch die andere kommt dem Haushaltsbuch eine Schlüsselrolle zu. Daher zählt die Gewerbeordnung die Führung eines Haushaltbüches auch zu den Pflichten selbstständiger Betreuungspersonen.

Im Haushaltbüch sind sämtliche von den selbstständigen Personenbetreuinnen und Personenbetreuern für die zu betreuende Person getätigten Ausgaben sowie alle erhaltenen Geldbeträge zu verzeichnen. Das Haushaltbüch ist gemeinsam mit allen Belegen für einen Zeitraum von zwei Jahren aufzubewahren.

Das Haushaltbüch ist Betreuten, Angehörigen bez. rechtlichen Vertretungsbe rechtigten nach Aufforderung jederzeit vorzulegen.

Die Ausgabengruppen sollten zu mindest folgende Bereiche umfassen:

Miete/Betriebskosten, Lebensmittel, Arzneimittel, Reinigungszubehör, Waschmittel, Wäsche, Kleidung, Hygieneartikel, Haustierbedarf, Zeitungen/Zeitschriften/Bücher, Möbel, Gebrauchsgegenstände, Pflanzen und Zubehör.

Tipps:

- » Haushaltbüch immer sofort aktualisieren und auf den Cent genau führen. Ausgaben und „Einnahmen“ mit Ort, Datum und Uhrzeit verbuchen.
- » Eine eigene Haushaltsgeldtasche verwenden, damit persönliche Finanzen und Haushaltssachen sich nicht vermischen.
- » Übergabe des Haushaltbüches und des Haushaltsgeldes von der Turnus-Kollegin/dem Kollegen schriftlich bestätigen lassen.

ACHTUNG: Auch die Betreuung selbst – der tägliche Arbeitsablauf sowie besondere Vorkommnisse bei der Betreuung – sind zu dokumentieren.

REGISTRUL DE CHELTUIELI CASNICE ESTE O CHESTIUNE DE ÎNCREDERE

În acest articol este vorba despre obligația de a ține un registrul de cheltuieli casnice.

Există o zicală foarte des folosită. Aceasta spune: „Încrederea este bună, controlul este și mai bun.“ Mai ales într-un domeniu atât de sensibil, precum îngrijirea persoanelor care nu se mai pot ocupa singuri de viața lor de zi cu zi, este deosebit de important să nu apară nici cea mai mică îndoială cu privire la seriozitatea serviciilor

și transparenta proceselor. Este în interesul tuturor părților implicate – al persoanelor care oferă servicii de îngrijire și asistență, al persoanelor îngrijite și membrilor familiilor acestora – să nu rămână nicio întrebare fără răspuns în privința utilizării resurselor financiare.

Controlabilitatea și auto-controlul garantează transparenta absolută și constituie, astfel, baza pentru încrere continua între persoanele care oferă servicii de îngrijire și persoanele îngrijite. Și încă un punct important: Și în cazul înlocuirii prin rotație a unei persoane care oferă servicii de îngrijire de către o alta, registrul de cheltuieli casnice joacă un rol-cheie. De aceea, regulamentul privind practicarea măsurilor include și întrarea unui registru de cheltuieli casnice printre obligațiile persoanelor care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente.

Asistenții personali trebuie să noteze în registrul de cheltuieli casnice toate cheltuielile efectuate și toate sumele de bani primite pentru persoana care necesită îngrijire. Registrul de cheltuieli casnice trebuie păstrat împreună cu toate documentele justificative pe o perioadă de doi ani.

Registrul de cheltuieli casnice trebuie prezentat în orice moment, la cererea persoanei îngrijite, membrilor familiei, respectiv reprezentanților legali ai acestia.

Grupele de cheltuieli ar trebui să cuprindă cel puțin următoarele domenii: chirie/costuri operaționale, alimente, medicamente, accesorii de curătenie, detergenți, spălarea rufelor, haine, produse de igienă, produse destinate animalelor de companie, ziare/reviste/cărți, mobilier, bunuri de uz personal, plante și accesorii.

Sfaturi:

- » Actualizați în totdeauna imediat registrul de cheltuieli casnice și țineți evidența fiecărei cent. Înregistrați cheltuielile și „veniturile“ cu loc, dată și oră.
- » Utilizați un portofel separat pentru banii de uz casnic, pentru ca finanțele

personale și finanțele gospodăriei să nu se amestece.

» Obțineți confirmarea în scris de la colegul/colega de rotație cu privire la predarea registrului de cheltuieli casnice și a banilor gospodăriei.

ATENȚIE: Și îngrijirea în sine – rutina de lucru zilnică, precum și incidentele speciale care apar în timpul îngrijirii – trebuie să fie documentate.

KNIHA DOMÁCNOSTI JE VECOU DÔVERY

Tento článok sa týka povinnosti viesť knihu domácnosti.

Staré osvedčené príslovie hovorí: „Dôveruj, ale preveruj.“ Najmä v takej citlivej oblasti, ako je starostlivosť o ľudí, ktorí si už nedokážu sami poradiť so svojím každodenným životom, je mimoriadne dôležité, aby nevznikli najmenšie pochybnosti o spoločnosti služieb a transparentnosti procesov. Je v záujme všetkých zainteresovaných strán – opatrovateľov, opatruvaných osôb a ich príbuzných, aby pri zaobchádzaní s finančnými prostriedkami nezostali žiadne nezodpovedané otázky.

Kontrolovatelia a sebakkontrola zaručujú absolútну transparentnosť, a preto sú základom nenarušenej dôvery medzi opatruvateľmi a opatruvanými osobami. A ďalší dôležitý bod: Aj pri pravidelnej výmene jedného opatruvateľa za druhého v prípade turnusov zohráva kniha domácnosti klúčovú úlohu. Živnostenský poriadok preto pre samostatné zárobkovovo činných opatruvateľov a opatruvateľky zahŕňa aj povinnosť viesť knihu domácnosti.

V knihe domácnosti sú zaznamenané všetky výdavky, ktoré boli uskutočnené pre opatruvanú osobu, ako aj všetky prijaté peňažné prostriedky. Kniha domácnosti by sa mala uchovávať spolu so všetkými dokladmi po dobu dvoch rokov.

Kniha domácnosti sa musí kedykoľvek na požiadanie predložiť opatruvanej osobe, rodinným príslušníkom alebo právnemu zástupcovi.

Skupiny výdavkov by mali zahŕňať aspoň tieto oblasti: nájomné/prevádzkové náklady, potraviny, lieky, čistiace prostriedky, pracie prostriedky, bielizeň, oblečenie, toaletné potreby, potreby pre domáce zvieratá, noviny/časopisy/knihy, nábytok, predmety dennej potreby, rastliny a príslušenstvo.

Tipy:

» Knihu domácnosti vždy aktualizujte hneď a sumy zaznamenávajte s presnosťou na centy. Výdavky a „príjmy“ zapisujte s miestom, dátumom a časom.

» Používajte svoju vlastnú peňaženku s peniazmi na domácnosť, aby ste osobné finančné prostriedky ne-miešali s financiami na domácnosť opatruvanej osoby.

» Odovzdanie knihy domácnosti a peňaží na domácnosť pri turnusovej výmene kolegyní/kolegov musí byť písomne potvrdené.

POZOR: Z dokumentovaná musí byť aj samotná starostlivosť – každodenná práca, ako aj mimoriadne udalosti počas opatrovania.

A HÁZTARTÁSI NYILVÁNTARTÁS BIZALMI KÉRDÉS

Ez a cikk a háztartási nyilvántartás vezetésével kapcsolatos kötelezettséggel foglalkozik.

Létezik egy régi mondás. „A bizalom alapja az ellenőrzés.“ Különösen igaz ez, ha olyan emberek gondozásáról van szó, akik önmaguk már nem tudnak megbirkózni a minden nap élet kihívásaival. Rendkívül fontos, hogy a legkisebb kétség se merülhessen fel a szolgáltatások megbízhatóságával és a folyamatok átláthatóságával kapcsolatban. Mindegyik fél – a gondozók, a gondozottak és a hozzártozók – érdeke, hogy a pénzügyi források kezelése során egyetlen kérdés se maradjon megválaszoltatlanul.

Ellenőrizhetőség és az önkontrolla garantiszta az abszolút átláthatóságot, valamint a gondozók és a gondozottak

közötti megingathatatlan bizalom alapját. Egy további fontos pont: a háztartási nyilvántartás kulcsszerepet játszik akkor is, ha a gondozók turnusszerűen váltják egymást. A szakmai előírások ezért a háztartási nyilvántartás vezetését is a független gondozó kötelességeinek körébe sorolják.

A háztartási nyilvántartás tartalmazza az összes olyan kiadást és pénzösséget, amelyet a független személy ápoló az ápolásra szoruló személy ellátásával kapcsolatban fizetett ki vagy kapott. A háztartási nyilvántartást két évig meg kell őrizni az összes igazoló dokumentummal együtt.

A háztartási nyilvántartást a gondozott, annak hozzártozói, illetve jogi képviseletére jogosultak számára kérés esetén minden alkalommal rendelkezésre kell bocsátani.

A kiadási csoportoknak legalább a következő területeket kell lefedniük: bérleti díj/rezsiköltség, élelmiszer, gyógyszerek, tisztítószerek, mosóserek, mosoda, ruházat, piperecikkek, kisállat-kellék, újságok/magazinok/könyvek, bútorok, használati tárgyak, növények és kiegészítők.

Tippek:

» Mindig azonnal aktualizálja a háztartási nyilvántartást, és vezesse centre pontosan. A költségeket és a „bevételeket“ hely, dátum és idő feltüntetésével jegyezze fel.

» Használjon külön pénztárcát a háztartási bevételek és kiadások számára, hogy a háztartás és a saját pénzügyei ne keveredjenek.

» A háztartási nyilvántartás és a háztartási pénz átadását az Önt váltó munkatársnak minden írásban erősítések meg.

FIGYELEM: Magát a gondozást – a minden nap munka rutinját, valamint a gondozás során bekövetkező különleges eseményeket – is dokumentálni kell.

Betreuung durch Selbstständige alternativlos

Jedes Mal, wenn irgendwo in der Betreuung, sei es bei selbstständigen Betreuungsgeren, sei es bei Vermittlungsagenturen, etwas nicht so läuft, wie es laufen sollte, werden reflexartig weitere (denn es gibt sie ja bereits) Gesetze und Regulierungen gefordert. Die Nachfrage nach selbstständigen Betreuungsdienstleistungen ist in den letzten 10 Jahren explodiert. Warum? Weil leistbare Betreuung zu Hause – und damit das System der Pflege und Betreuung in Österreich insgesamt – nur durch die Leistungen selbstständiger Personenbetreuung überhaupt aufrechtzuerhalten ist.

Qualität, Verlässlichkeit und Sicherheit sind in einem so sensiblen Bereich unerlässlich. In dieser Hinsicht unterstützen wir unsere Mitglieder, Agenturen wie Betreuungsgeren, nach Kräften. Wir müssen allerdings darauf achten, dass nicht auch hier das eintritt, was sich längst als kontraproduktiv für Beschäftigung und Leistbarkeit von Dienstleistungen erwiesen hat: dass nämlich Bürokratisierung und Überregulierung einem funktionierenden, wertvollen System, das in Begriff ist, sich qualitativ weiterzuentwickeln, den Lebensnerv abschneiden. Mit der Folge, dass Betreuung zu Hause nicht mehr leistbar wäre. Und die Alternative?

ÎNGRIJIREA DE CĂTRE PERSOANE CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE ESTE CEA MAI BUNĂ ALTERNATIVĂ

De fiecare dată când, undeva în cursul îngrijirii, fie la persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență care desfășoară activități independente, fie la agențile de plasament, ceva nu merge aşa cum ar trebui, sunt necesare subit legi și reglementări suplimentare (pentru că, da, există deja). Cererea de servicii de îngrijire și asistență independente a explodat în ultimii 10 ani. De ce? Deoarece îngrijirea la domiciliu la prețuri accesibile – și, astfel, sistemul de

îngrijire și asistență în Austria în ansamblu – pot fi menținute numai prin serviciile de îngrijire și asistență personală independentă. Calitatea, seriozitatea și siguranța sunt esențiale într-un astfel de domeniu sensibil.

În acest sens, facem tot posibilul pentru a ne susține membrii, agenții și persoanele care oferă servicii de îngrijire și asistență. Cu toate acestea, trebuie să avem grijă să nu se întâmpile și aici ceea ce s-a dovedit de mult timp a fi contraproductiv pentru ocuparea forței de muncă și accesibilitatea serviciilor: și anume, ca birocratizarea și supra-reglementarea unui sistem funcțional și valoros, care este în curs de dezvoltare calitativă, să rețeze forța vitală a acestuia. Cu consecința că îngrijirea la domiciliu nu ar mai fi accesibilă. Să alternativa?

SLUŽBY NEZÁVISLÝCH OPATROVATELIEK A OPATROVATEĽOV NEMAJÚ ALTERNATÍVU

Zakaždym, keď niekde v starostlivosti, či už ide o samostatne zárobkovo činné osoby alebo sprostredkovateľské agentúry, niečo nie je tak, ako by malo byť, vyžadujú sa reflexívne ďalšie a ďalšie zákony a usmernenia napriek tomu, že už existujú. Dopyt po nezávislých opatovateľských službách za posledných 10 rokov rapidne vzrástol. Prečo? Pretože cenovo dostupná starostlivosť doma – a teda aj systém starostlivosti a opatrovania v Rakúsku celkovo – sa dá vo všeobecnosti udržať len prostredníctvom služieb poskytovaných nezávislými opatovateľmi a opatovateľkami. Kvalita, spôsobilivosť a bezpečnosť sú v tejto tak citlivej oblasti nevyhnutné. V tomto ohľade robíme všetko pre to, aby sme naším členom, agentúram, opatovateľom aj opatovateľkám pomohli. Samozrejme musíme dbať na to, aby tu nenastala situácia, že sa z dlhodobého hľadiska ukážu tieto regulácie ako kontraproduktívne z hľadiska zamestnanosti a cenovej dostupnosti služieb: že nadmerná byrokracia a regulácia narušia životnú tepnu

tak dôležitého a fungujúceho systému, ktorý je potrebné z hľadiska kvality naďalej rozvíjať. A dôsledkom bude, že domáca starostlivosť už nebude cenovo dostupná. A alternatíva? Neexistuje.

A FÜGGETLEN VÁLLALKOZÓK ÁLTAL VÉGZETT GONDOSÁSNAK NINCS ALTERNATÍVÁJA

Minden alkalommal, ha valahol a gondozási ágazatban – legyen az a független gondozónál vagy a közvetítő ügynökségeknél – nem az elvártak szerint alakul, mindenki reflexzerűen további (pedig már így is sok van) törvényeket és szabályozást követel.

Az elmúlt tíz évben a független gondozói szolgáltatások iránti kereslet robbanás-szerűen nőtt. Miért? Mivel az megfizethető otthoni gondozás – és ezáltal az egész osztárok ápolási és gondozási rendszer – csak a független személyi gondozói szolgáltatások révén tartható fenn. A minőség, a megbízhatóság és a biztonság elengedhetetlen egy ilyen érzékeny területen. Ebben a tekintetben minden tőlünk telhetőt megteszünk tagjaink – ügynökségek és a gondozást végző személyek – támogatásáért.

Ugyanakkor ügyelünk kell arra, hogy ne következzen be a más szolgáltatások esetében a foglalkoztatás és a megfizethetőség szempontjából már kontraproduktívnak bizonyult jelenség: egy működőképes, értekes, minőségi fejlődésre képes rendszert túlbürokratizálással és túlszabályozással elfojtani. Ennek eredményeként az otthoni gondozás már nem lenne többé megfizethető. És az alternatíva?

Ihr Andreas Herz
Fachverbandsobmann
Președinte asociației
Predseda odborného združenia
Szövetségi elnök

let's cook

KNÖDEL MIT EI

GÄLUŠTE CU OU / KNEDĽA S VAJCOM / TOJÁSOS KNÉDLI

Zutaten für 4 Portionen

- » 4 Stk. Semmelknödel (fertig)
- » 1 EL Butter
- » 4 Stk. Eier
- » Salz
- » Pfeffer
- » Kräuter (frisch)

Zubereitung

1. Für Knödel mit Ei die fertigen Semmelknödel in gleichmäßig große Stücke schneiden. Die Eier aufschlagen und gut verquirlen.
2. Eine Pfanne erhitzen, Butter schmelzen lassen und die Knödelstücke darin anbraten. Die Eimasse darüber schlagen und stocken lassen. Gelegentlich umrühren.
3. Knödel mit Ei nach Belieben mit Salz und Pfeffer würzen und mit frischen, gehackten Kräutern Ihrer Wahl servieren. Wer möchte, kann auch noch geschnittenen Frühlingszwiebeln mit anbraten.

Ingrediente pentru 4 porții

- » 4 buc. găluște de pâine (gata preparate)
- » 1 lingură de unt
- » 4 buc. ouă
- » sare
- » piper
- » ierburi aromatice (proaspete)

Mod de preparare

1. Pentru găluștele cu ou, tăiați găluștele gata preparate în bucati de dimensiuni egale. Bateți ouăle și amestecați bine cu telul.
2. Încălziți o tigaie, lăsați untul să se topească și rumeniți bucătile de găluște în acesta. Bateți masa de ou peste acestea și lăsați-o să se închege. Amestecați din când în când.
3. Condimentați găluștele cu ou cu sare și piper după gust și serviți cu ierburi aromatice proaspete, tocate, la alegere. Dacă doriti, puteți căli și ceapă verde feliată împreună cu găluștele.

Dávka na 4 porcie

- » 4 ks žemľové knedle (hotové)
- » 1 PL masla
- » 4 ks vajcia
- » sol'
- » čierne korenie
- » bylinky (čerstvé)

Príprava

1. Na knedle s vajcom potrebujete hotové žemľové knedle nakrájané na rovnomerne veľké kúsky. Vajcia rozbitie a dobre vyšľahajte.
2. Zahrejte panvicu, roztopte maslo a kúsok knedle opečte na panvici. Rozšľahané vajcia vylejte na knedlu a nechajte smažiť. Občas premiešajte.
3. Knedľu s vajcom lubovne dochutte soľou a čiernym korením a servírujte s nasekanými bylinkami podľa vlastného výberu. Ak chcete, môžete pridať pri smažení aj nakrájanú jarnú cibuľu.
3. A tojásos knédlit ízlése szerint ízesítse sóval és borossal, és tetszés szerint választott, apróra vágott zöldfűszerekkel tálalja. Ha szeretné, készítheti apróra vágott újhagymával is.

Gutes Gelingen!

Mult succes! / Veľa úspechov! / Jó étvágyat!

Kontakt

Contact / Kapcsolat

BURGENLAND

Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3120
F 05/90907-3115
E alexander.kraill@wkbgl.at
<http://wko.at/bgld>

KÄRNTEN

Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
<http://wko.at/ktn/personenbetreuung>

NIEDERÖSTERREICH

Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung

OBERÖSTERREICH

Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4171
F 05/90909-4179
E dienstleister@wkooe.at
wko.at/ooe/personenberatung_betreuung

SALZBURG

Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E jhager@wks.at
wko.at/sbg/lsbundpb

STEIERMARK

Körblergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
www.betreuung-stmk.at

TIROL

Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
www.personenberatung-personenbetreuung.at

VORARLBERG

Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
wko.at/branchen/vbg/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start.html

WIEN

Rudolf-Sallinger-Platz 1
1030 Wien
T +43 1 5140 50 2302
F 01 715 39 20
E personenberatung@wkw.at
www.wko.at/wien/personenberatung

IMPRESSUM

Herausgeber und Medieninhaber:
Wirtschaftskammer Österreich
Fachverband Personenberatung
und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Wien
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Design: DI (FH) Irene Fauland,
kreativnetzwerk.at
Übersetzung: Institut für
Internationale Übersetzungen
Druck: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotos: Adobe Stock

www.daheimbetreut.at